

Nordqvist Olof

Vivasteby 27
AX-22320 Ödkarby

Verksamhet

Eltransformator 30 meter från bostadshus
Vivasteby 27
Saltvik

Beslut

Sanitär olägenhet har inte kunnat konstateras enligt varken 20 och 21 §§ eller 80 § 1 mom. LL om hälsovården (1967:36). Ärendet avslutas därför utan vidare åtgärder.

Motivering

Sökande anför hälsobesvär hos sig själv och tre övriga familjemedlemmar till följd av eltransformatorn. Läkarintyg från övriga familjemedlemmar har inte inlämnats som stöd för anförandet. Inget av inlämnade läkarintyg rörande sökanden bekräftar ett samband mellan symptom och eltransformatorn. I läkarintyg från 1992 framgår att elallergi inte vetenskapligt kunnat bevisas inom medicinen och i nytt läkarintyg från 2009 konstateras att något vetenskapligt orsakssamband mellan anförda besvär och elektromagnetisk strålning inte säkert kunnat påvisas med dagens forskning.

ÅMHHM har den 8 september 2009 utfört mätning av el- och magnetfält samt ozonbildningen runt eltransformatorn till en 10 kV:s högspänningsledning 30 meter nordost om sökandens bostadshus på Vivasteby 27, Saltvik. Mätningarna utfördes på 3, 6 och 9 meters avstånd från transformatorn.

Ozonhalterna understeg mätarens detektionsnivå, dvs. 0,03 ppm, i luften runt transformatorn med undantag för en punkt där värdet något överskreds. Som gränsvärde för ozon i luft som kan utgöra hälsorisk används 0,08 ppm med stöd av Göteborgs universitets publikation nr 2008:42:3, Vetenskapligt underlag för hygieniska gränsvärden 28, Ed. Johan Montelius. Luktgränsen för ozon i luft är 0,02 ppm, vilket alltså innebär att lukt kan noteras utan att detta är hälsovådligt.

Elfältet vid transformatorn mättes till 6 V/m och magnetfältet till 40 μ T (mikrotesla). Gränsvärdena för exponering enligt Statsrådets förordning om begränsning av befolkningens exponering för icke-joniserande strålning (294/20002) är 5 kV/m, vid konstant exponering, samt 100 μ T.

Strålsäkerhetscentralen, STUK, har tagit del av mätresultaten och bedömer resultaten som ytterst normala. De menar att resultaten inte tyder på att eltransformatorn skulle ha någon inverkan på varken el- eller magnetfält. Nya undersökningar som skulle visa att effekterna av lågfrekventa el- och magnetfält skulle vara skadligare än man visste 2002 finns inte.

ÅMHHM har på basen av inspektion, utförda undersökningar, inhämtat utlåtande och de läkarintyg som finns i akten inte kunnat konstatera sanitär olägenhet eller risk för sanitär olägenhet till följd av eltransformatorn vid bostadshus på Vivasteby 27, Saltvik. Sanitär olägenhet eller risk för sanitär olägenhet måste konstateras för att myndigheten ska kunna vidta åtgärder enligt 20, 21 eller 80.1 § LL om hälsovården (1967:36). Myndigheten avslutar därför ärendet utan vidare åtgärder.

Bakgrund

Sökanden Olof Nordqvist anför att han och tre familjemedlemmar har hälsoproblem till följd av den eltransformator för en 10 kV högspänningsledning som finns 30 meter nordost om bostadshuset på Vivasteby 27, Saltvik. Frågan är första gången behandlad vid Ålands folkhälsöförbund, Hälsovårdsstyrelsen, som fattade beslut i frågan den 10 september 1990.

Ärendet anhängiggjordes ånyo vid Ålands hälso- och sjukvård, Hälsonämnden, 1999. Beslut fattades den 19 maj 2006.

Efter anfört besvär återförvisade Ålands förvaltningsdomstol ärendet för ny behandling den 22 maj 2007 med motiveringen att beslutet inte grundat sig på tillräckliga utredningar.

Ärendet överfördes till ÅMHHM den 1 januari 2008, då nytt läkarintyg inbegärts av sökanden. Nytt läkarintyg inkom den 31 augusti 2009. Inspektion och mätning utfördes den 8 september 2009. Utlåtande från STUK inkom den 1 oktober 2010. Sökanden har hörts på underlaget till beslut.

Avgift

Avgift debiteras inte.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Yvonne Österlund
Myndighetschef
Beslutande

Rauli Lehtinen
Ledande veterinär
Föredragande

Bilagor

1. Besvärсанvisning

För kännedom

Ålands Elandelslag, Godbyvägen 193, AX-22100 Mariehamn